

ESIOPETUKSEN LUKUVUOSISUUNNITELMA 2023-2024

Esiopetuksen toimintakulttuuria ohjaa esiopetusta koskevat säädökset sekä opetussuunnitelman perusteissa ja paikallisissa suunnitelmissa määritellyt arvot. Ypäjän paikallinen lukuvuosisuunnitelma laaditaan opetushallituksen esiopetuksen opetussuunnitelman perusteiden (2014) ja seudullisen esiopetussuunnitelman (2016) perusteiden pohjalta.

Lukuvuonna 2023–2024 esikoulussa toimii yksi ryhmä, jossa on yhteensä 14 esikoululaista. Heistä 12 on hoitoeskareita. Esikoulun toiminta- ja oppimisympäristönä toimii Ypäjän kirjaston alakerran näyttelytila ja esikoulupäivän aikana kirjaston yläkerta. Yläkerran tiloissa toimii myös klo 13 jälkeen koululaisten iltapäiväkerho, joten hoitoeskarit toimivat klo 13 jälkeen pääasiassa kirjaston alakerran näyttelytilassa ja ulkona. Ulkoleikkialueena käytössämme on Hevospitäjän yhtenäiskoulun Perttulan yksikön välituntihiha. Käymme säännöllisesti myös alueen lähiliikuntapaikoissa kuten Pertunkaareissa ja Pertunmäen liikuntapuistossa sekä alueen metsissä ja luontoympäristöissä.

Lounaalla ja välipalalla eskarit käyvät Perttulan yksikön ruokasalissa. Aamupäivähoidossa olevien lasten aamupala tarjotaan eskarin alakerran tiloissa. Aamupuuron keittämisestä ja aamupalatarjoiluista vastaa aamuvuorossa oleva esikoulun työntekijä.

Henkilökunta:

Varhaiskasvatuksen opettajana toimii Maija-Leena Lehti.

Varhaiskasvatuksen lastenhoitajana Mirka Kaunisto-Vuorentausta ja Anne Niinimaa.

Varhaiskasvatuksen kiertävänä erityisopettajana toimii Erika Leppälahti-Kallio, joka käy pitämässä erityisopetusta keskiviikkoisin ja torstaisin yhteensä 3 tuntia viikossa, toisena erityisopettajana toimi syksyn alussa varhaiskasvatuspäällikkö-varhaiskasvatuksen erityisopettaja Riikka Kuoppa. Kuopan irtisanouduttua varhaiskasvatuksen erityisopetuspalvelut hankitaan ostopalveluna.

Esiopetuksen työ- ja loma-ajat:

syyslukukausi 9.8.–21.12.2023

syysloma 16.–20.10.2023 (ma-pe, vko 42)

kevätlukukausi 5.1.–31.5.2024

talviloma vko 8 (ma-pe)

perjantai 10.5. vapaa (helatorstain arkipyhän jälkeinen päivä)

1. Pienryhmätyöskentely ja tiimisopimus osana toimintakulttuuria

Esikoulun aikuiset muodostavat tiimin, joka toteuttaa suunniteltua pienryhmätyöskentelyä lasten kanssa viikoittain. Keskeinen tavoite on yhdessä edistää lapsen kasvu, -kehitys ja oppimisedellytyksiä, luoda myönteistä minäkuvaa ja käsitystä itsestä oppijana. Tavoitteena on työskennellä pienemmissä n. seitsemän hengen ryhmissä eri aihepiirien parissa ja näin ollen mahdollistaa rauhallisempi oppimisympäristö oppimiselle ja vuorovaikutukselle. Toiminnan suunnittelussa otetaan huomioon lasten mielenkiinnon kohteet mahdollisuuksien mukaan huomioiden kuitenkin yleisten tavoitteiden toteutuminen. Pyrimme pitämään noin kerran viikossa tiimin suunnittelupalaverin, jossa mietimme yhdessä seuraavan/seuraavien viikkojen ohjelmaa, keskustelemme ryhmän ja lasten asioista (esim. Ennen leops-keskusteluja havainnot lapsesta) ja työnjakoa tiimin jäsenten kesken. Ryhmän ohjaajat luovat vuosittain tiimisopimuksen, joka toimii pohjana eskariryhmän toimintakulttuurille.

Esiopetus on suunnitelmallista ja tavoitteellista toimintaa. Sen tavoitteena on edistää lasten kehitys- ja oppimisedellytyksiä sekä vahvistaa lasten sosiaalisia taitoja ja tervettä itsetuntoa leikin ja myönteisten oppimiskokemusten avulla. Esiopetuksessa havainnoidaan ja tuetaan lapsen fyysistä ja psyykkistä ja sosiaalista kehitystä sekä tietojen ja taitojen kehittymistä. Tavoitteena on lapsen minäkäsityksen vahvistaminen arvostavan vuorovaikutuksen, monipuolisten oppimiskokemusten sekä kannustavan palautteen avulla.

2. Oppimisen eheyttäminen ja monialaiset oppimiskokonaisuudet

2.1 Ilmaisu

Taito- ja taidekasvatuksella tuetaan luovuuden, itseilmaisun ja mielikuvituksen kehittymistä. Omakohtaiset elämykset ja leikit eri taiteiden alueilla rikastuttavat lasten ajatus- ja kokemusmaailmaa ja innostavat lapsia kokeilemaan uusia ilmaisun muotoja ja etsimään tietoa.

Musiikkikasvatuksella tuetaan lapsen luontaista musikaalisuutta, jolle on ominaista musiikin ja liikkumisen läheinen yhteenkuuluvuus, ilo ja spontaanius. Musiikki liittyy päivittäiseen toimintaan; arkeen ja juhlaan sekä rytmittää vuoden kiertokulkua vuodenaikoinen ja juhlineen.

Lapsia rohkaistaan suulliseen ja keholliseen ilmaisuun monipuolisten harjoitusten ja leikin avulla. Tavoitteena on, että lapset saavat kokemuksia siitä, miten kielellä sekä keholla voi leikkiä ja viestiä monimuotoisesti. Opetuksessa hyödynnetään loruja, runoja, riimejä sekä lasten kirjallisuutta.

Esiopetuksen tehtävänä on tukea lasten kielellisten taitojen kehitystä, vahvistaa lasten kiinnostusta puhuttua kieltä sekä lukemista ja kirjoittamista kohtaan. Erilaisten viestien tulkitseminen ja

tuottaminen suullisesti ja viestinnän välineitä käyttäen ovat osa monilukutaitoa sekä tieto- ja viestintäteknologian laaja-alaista osaamista.

Motoriikka – Monipuolinen liikkuminen ja erilaiset leikit ovat tärkeitä myös kielellisten valmiuksien kehittymisen kannalta. Oman kehon hahmottaminen sekä rytmisyyden ja koordinaation kehittyminen ovat tärkeitä kielellisten taitojen oppimiselle.

2.2 Kielen rikas maailma

Kieli on lapselle oppimisen kohde ja väline. Esiopetusiässä kielestä tulee yhä vahvemmin lasten ajattelun, ilmaisun ja vuorovaikutuksen väline, jonka jälkeen he jäsentävät arkeaan ja rakentavat maailmankuvaansa. Esiopetuksen tehtävänä on tukea lasten kielellisten taitojen kehittymistä kokonaisvaltaisesti. Esiopetus sisältää kaikki kielellisen tietoisuuden osa-alueet ja niitä harjoitellaan liikunnan, leikin, luovan ilmaisun ja hienomotoristen harjoitusten keinoin.

2.3 Minä ja meidän yhteisömme

Tavoitteena on saada lapsi kiinnostumaan lähiympäristöstään ja omasta historiastaan. Aihetta lähestytään oman lähiympäristön kautta, johon Ypäjän pieni pitäjä tarjoaa erinomaiset mahdollisuudet. Lähiympäristö tarjoaa tutustumispaikkoja mm. kirjasto, kotiseutumuseo, hevoseumuseo, Ypäjän mylly, Ypäjän kirkko.

2.4 Tutkin ja toimin ympäristössäni

Esiopetuksen tehtävänä on tukea lasten matemaattisen ja kielellisen ajattelun kehittymistä ja kiinnostusta näitä asioita kohtaan. Eriyksen tärkeää on liittää opetus lapsen kokemusmaailmaan ja toiminta ympäristöönsä, jossa voidaan vahvistaa lasten luonnontuntemusta.

2.5 Kasvan ja kehityn

Itsestä huolehtiminen ja siihen liittyvät arjen taidot ovat osa esiopetuksen tavoitteissa olevaa laaja-alaista osaamista. Asiaa lähestytään liikunnan, ruuan ja kuluttajuuden näkökulmasta. Tavoitteena on luoda pohja terveyttä ja hyvinvointia arvostavalle ja liikunnalliselle elämäntavalle sekä kehittää lasten terveysosaamista ja turvataitoja. Lisäksi tehtävänä on edistää kestävään elämäntapaan kuuluvia ruoka-, kulutus-, ja puhtaustottumuksia.

3 Toimintakaudella 2023–2024 tulevia tapahtumia ja retkiä:

- Seurakunnan nuorisotyöntekijän vierailut (ei tunnustuksellista toimintaa) joka kuukauden 1. maanantai.
- Muskari Ypäjän kirkossa kerran kuukaudessa.
- 5.10.2023 Vanhustenviikon lauluesitykset SRK-talolla
- 6.10.2023 Luonnontutkimus- ja onkiretki matonpesupaikalle
- Lasten oikeuksien päivä
- Liikunnalliset päivät Pertunkaarella ja Pertunmäen liikuntapuistossa (yleisurheilu, hiihto, sisäliikuntalajit)
- Retket lähimetsään ja leikkipuistoon
- Vanhainkodilla vierailut
- Joulujuhla vanhemmille
- Viikolla 1 vanhusten viikko, menemme srk-talolle laulamaan
- Eskariin ja kouluun tutustumispäivä keväällä
- Uimakoulukäynnit keväällä

4. Laaja-alaisen osaamisen paikalliset painotukset ja osallistaminen

(Ajattelu ja oppiminen, kulttuurinen osaaminen, vuorovaikutus ja ilmaisu, Itsestä huolehtiminen ja arjen taidot, Monilukutaito, Tieto- ja viestintäteknologinen osaaminen, Osallistuminen ja vaikuttaminen)

Ypäjä on pieni kunta, jossa on erityisen merkittävää tuntee oma lähiympäristö ja sen tarinat. Esiopetuksessa on mahdollista laajentaa lasten tietämystä itsestään ja omasta elinympäristöstään pienten projektien muodossa, joissa tutustutaan luontoon, palveluihin, mahdollisesti yrittäjiin ja yrityksiin.

Lapset otetaan mukaan osittain LEOPS-keskusteluihin, joissa laaditaan tavoitteita tulevalle lukuvuodelle. Lapsen kanssa tehdään lukuvuoden aikana pieniä haastatteluja liittyen esipetukseen ja ne kirjataan lapsen omaan kasvun kansioon.

4.1. Oppilashuolto, hyvinvointi ja turvallisuus

Esikoululainen tutustuu vuoden aikana paikalliseen koulukuraattoriin ja koulupsykologiin, jotka käyvät tapaamassa lapsia eskarissa. Tarvittaessa he ovat käytettävissä oppilaan hyvinvoinnin tukemiseen. Myös vanhempi voi ottaa heihin yhteyttä tarvittaessa.

4.2. Esiopetuksen kolmiportainen tuki

Varhaiskasvatuksessa ja esiopetuksessa on käytössä kolmiportainen tukemisen malli. Lapset saattavat tarvita kasvun, kehityksen tai oppimisensa tueksi ryhmässä toimiessaan lyhyempää tai pidempää, pienempää tai vahvempaa tukea.

Yleinen tuki kuuluu jokaiselle esiopetusikäiselle lapselle. Yleinen tuki pitää sisällään kaikki sellaiset toimintatavat ja käytänteet, jotka tukevat kaikkia ryhmän lapsia. Yleisen tuen perustana on laadukas varhaiskasvatus ja esiopetus, joka on lasten tarpeista käsin suunniteltua, esiopetuksen opetussuunnitelman perusteisiin pohjautuvaa toimintaa. Esiopetustoiminta on monipuolista, toiminnallista ja leikillä on keskeinen merkitys. Yleinen tuki on ensimmäinen keino vastata lapsen tuen tarpeeseen. Tämä tarkoittaa yleensä yksittäisiä tukitoimia, joilla tilanteeseen vaikutetaan mahdollisimman varhaisessa vaiheessa. Yleistä tukea annetaan heti tuen tarpeen ilmetessä, eikä tuen aloittaminen edellytä erityisiä tutkimuksia tai päätöksiä.

Tehostettua tukea annetaan lapselle, joka tarvitsee säännöllistä tukea tai samanaikaisesti useita tukimuotoja. Tehostettu tuki perustuu esiopettajan tekemään pedagogiseen arvioon ja sitä annetaan lapselle laaditun tehostetun tuen suunnitelman mukaisesti. Tehostettu tuki on luonteeltaan vahvempaa ja pitkäkestoisempaa kuin yleinen tuki. Suunnitelma tehostetun tuen toteuttamisesta tehdään yhteistyössä huoltajan ja mahdollisesti lapsen asioista vastaavien asiantuntijoiden kanssa. Lapsen oppimista ja hyvinvointia seurataan säännöllisesti esiopetusvuoden aikana ja tehostetun tuen suunnitelmaa päivitetään tarvittaessa vastaamaan muuttunutta tuen tarvetta. Tehostetun tuen aloittaminen, järjestäminen ja tarvittaessa palaaminen yleisen tuen piiriin, käsitellään esiopetusyksikön pedagogisessa tiimissä, johon kuuluvat vähintään esiopettaja, varhaiskasvatuksen erityisopettaja sekä päiväkodinjohtaja. Tähän käsittelyyn ei tarvita huoltajan suostumusta.

Erityistä tukea saavat lapset, joiden kasvun, kehityksen ja oppimisen tavoitteiden saavuttaminen ei toteudu riittävästi muuten. Erityisen tuen tehtävänä on antaa lapselle kokonaisvaltaista ja suunnitelmallista kasvun ja oppimisen tukea. Erityinen tuki perustuu psykologiseen tai lääketieteelliseen lausuntoon sekä pedagogiseen selvitykseen ja sen antamisesta tehdään viranhaltijapäätös opetuspäällikön toimesta. Erityistä tukea saavalle lapselle laaditaan yhteistyössä asiantuntijatahojen kanssa henkilökohtainen opetuksen järjestämistä koskeva suunnitelma (HOJKS) ja suunnitelmaa arvioidaan ja päivitetään esiopetusvuoden aikana. Erityisen tuen tarpeellisuus tarkastetaan aina lapsen tuen tarpeen muuttuessa.